

Uchwała Nr 485/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 25 czerwca 2015 r.

w sprawie oceny programowej na kierunku „filologia polska” prowadzonym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 48a ust. 3 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej – po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu nauk humanistycznych w sprawie oceny programowej na kierunku „filologia polska” prowadzonym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

warunkową

§ 2

Warunkowa ocena, o której mowa w § 1, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie PKA warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej, bowiem kryteria dotyczące celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji, programu studiów, a także wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia otrzymały ocenę „znaczaco”. Ponieważ kryteria te uzyskały ocenę niższą niż „w pełni”, nie zaistniały przesłanki do wydania oceny pozytywnej. Pozostałe spośród ośmiu kryteriów oceny programowej, tj. kryteria odnoszące się do: koncepcji rozwoju kierunku, zasobów kadrowych, infrastruktury dydaktycznej, prowadzenia badań naukowych oraz systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się otrzymały ocenę „w pełni”.

Warunkową ocenę programową uzasadniają zastrzeżenia dotyczące:

1. celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji,
2. programu kształcenia,
3. procedur zapewnienia jakości ujętych w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia.

Ad. 1. Na kierunku „filologia polska” nie jest w pełni realizowany praktyczny profil kształcenia. Studenci wyposażeni są głównie w wiedzę teoretyczną, zaś umiejętności praktyczne albo nie są możliwe do osiągnięcia w procesie dydaktycznym, albo nie mogą zostać zweryfikowane. Na specjalności edytorsko-wydawniczej na studiach I stopnia w ramach *Ortografii w praktyce wydawniczej* zakłada się jedynie opanowanie i stosowanie zasad ortograficznych, bez odniesienia tych umiejętności do praktyki wydawniczej. Efekty kształcenia osiągane podczas zajęć z *Edytorstwa tekstów* mają być weryfikowane wyłącznie poprzez „pracę pisemną/esej/recenzję”. Kształcenie umiejętności „krytycznej stylistyczno-gatunkowej analizy tekstów współczesnej prasy” ma być osiągnięte wyłącznie w ramach wykładu *Rodzaje i gatunki prasowe*. Specjalność komunikacja medialna i public relations oferuje tylko w formie wykładów m.in. następujące przedmioty: *Język wypowiedzi publicznych; Psychologię komunikowania, Komunikację społeczną i medialną, Etykę w public relations, Reklamę a kształtowanie wizerunku*. Na specjalności krytycznoliterackiej przedmiotowy efekt kształcenia „Warsztatów krytycznoliterackich” zakłada, że student „potrafi zaplanować i zorganizować spotkanie kulturalne (np. wieczór autorski) oraz wziąć udział w dyskusji o sztuce współczesnej”, sylabus nie przewiduje jednak odpowiedniego narzędzia weryfikacji – zaplanowana została tylko praca pisemna oraz kolokwium. Występują również uchybienia w zakresie weryfikacji efektów kształcenia założonych dla praktyk nienauczycielskich: z powodu nieuwzględnienia w dzienniczku praktyk konkretnych efektów osiągniętych podczas odbywania praktyk oraz stopnia ich osiągnięcia, a także z powodu rezygnacji z kryterium oceny w przypadku praktyk zawodowych na studiach II stopnia stwierdzenie, czy, jakie i w jakim stopniu student zrealizował założone efekty kształcenia, jest utrudnione. W sylabusach dotyczących praktyk zawodowych efekty kształcenia nie zostały sprofilowane w zależności od rodzaju specjalności; niektóre z efektów kształcenia, jakie zostały określone w sylabusach dla praktyk niepedagogicznych studiów I i II stopnia, są bardzo trudne lub wręcz niemożliwe do osiągnięcia w założonym czasie trwania praktyk, np. efekt z kategorii wiedzy „ma pogłębioną wiedzę o metodach wykonywania zadań w instytucjach właściwych dla studiowanej specjalizacji/specjalności”; czy efekt z kategorii umiejętności „potrafi sporządzać wnioski o przyznanie środków na realizowanie różnych projektów”.

W odpowiedzi na raport powizytacyjny napisano, że 14 maja 2015 roku Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Programów Kształcenia oraz Rada Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego pozytywnie zaopiniowały zmianę profilu praktycznego na ogólnoakademicki, a także zmianę efektów kształcenia oraz planu i programu studiów obowiązujących od roku akademickiego 2015/2016. Autorzy odpowiedzi na raport PKA zapewnili, że zostaną opracowane dzienniczki praktyk pozwalające na szczegółową weryfikację efektów kształcenia, a praktyki na studiach I i II stopnia kończyć się będą zaliczeniem na ocenę. W opinii Uczelni zmiany te pozwolą na usunięcie w nowym programie studiów większości uchybień związanych z realizacją efektów kształcenia w modułach specjalnościowych, a do września zostaną zmodyfikowane efekty kształcenia obowiązujące studentów II i III roku. Ponieważ zadeklarowane zmiany wprowadzone zostaną w przyszłym roku akademickim, efekty owych zmian należy poddać ocenie podczas kolejnej wizytacji.

Ad. 2. W odniesieniu do programu studiów Zespół Oceniający wskazał na konieczność zharmonizowania treści kształcenia i stosowanych do ich przekazu form oraz metod dydaktycznych tak, by umożliwić realizację zakładanych efektów kształcenia, a także wyeliminowanie na studiach II stopnia repetycji treści kształcenia ze studiów I stopnia. Ponadto zalecono skorygowanie punktacji ECTS, powiązanie jej z realnym nakładem pracy i czasu studenta oraz wprowadzenie tych korekt do sylabusów. Sformułowano także zastrzeżenia dotyczące niewłaściwej organizacji praktyk nienauczycielskich, związanych ze specjalnościami, zwłaszcza ich wymiaru nieadekwatnego do praktycznego profilu studiów (tylko 160 godzin, realizowanych w czasie jednego miesiąca na studiach I stopnia, 60 godzin na studiach II stopnia). W odpowiedzi na raport powizytacyjny uczelnia zapewniła, że od września 2015 modyfikacji ulegnie organizacja praktyk zawodowych na specjalnościach nienauczycielskich, skorygowane zostaną także programy kształcenia, tak aby wyeliminować powtarzalność treści kształcenia na studiach I i II stopnia. Korekcie poddane zostaną również sylabusy, co wyeliminuje wskazane w raporcie powizytacyjnym nieprawidłowości. Wśród dołączonych do odpowiedzi załączników nie ma jednak ani programu i planu studiów na rok 2015/2016, ani skorygowanych sylabusów; zaplanowane zmiany należy więc poddać ocenie podczas kolejnej wizytacji.

Ad. 3. Struktura zarządzania kierunkiem studiów jest przejrzysta, wypracowano mechanizmy i narzędzia pozwalające na ocenę efektów kształcenia i doskonalenie jakości kształcenia. Jednakże efektywność systemu jest niewystarczająca, gdyż nie wychwycił on nieprawidłowości i uchybień w koncepcji kształcenia i programie studiów. Podjęte działania naprawcze, zadeklarowane w odpowiedzi na raport powizytacyjny, powinny zostać poddane ocenie podczas kolejnej wizytacji.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku „filologia polska” w wymienionej w § 1 jednostce powinna nastąpić w roku akademickim 2015/2016.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

- 1) Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 2) Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Marek Rocki